

ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพ รายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Effect of Bookkeeping Procedure on Financial Reporting Efficiency of Business Accountants in Northeastern Provinces

บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์^{*}
Boonchaung Srithonrach^{*}

Received : 11/6/2019

Revised : 3/7/2019

Accepted : 21/6/2019



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 145 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

จากการทดสอบผลกระทบ พบว่า 1) กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดบันทึกที่มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.597$) 2) กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.528$) และ 3) กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.472$) โดยตัวแปรทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 39.40 ($R^2 = 0.394$)

คำสำคัญ: กระบวนการจัดทำบัญชี, ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน, และนักบัญชีบริษัท



Abstract

The purpose of this research was to study bookkeeping procedure, financial reporting efficiency and test the effects of bookkeeping procedure on financial reporting efficiency of business accountants in Northeastern Provinces. The questionnaire was used as a tool for collecting data from 145 business accountants in Northeastern Province. The statistics used for data analysis were multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Assistant Professor of Accounting, Faculty of Business Administration and Accountancy, Roi Et Rajabhat University

^{*} Corresponding author. Tel. 09 8153 9734 E-mail: Boonchaung@hotmail.com

According to testing the effect, the following were found: 1) The bookkeeping procedure in the aspects of recording had positive effects on financial reporting efficiency as a whole ($\beta = 0.597$). 2) The bookkeeping procedure in the aspects of classifying had positive effects on financial reporting efficiency as a whole ($\beta = 0.528$). 3) The bookkeeping procedure in the aspects of analysis and interpreting had positive effects on financial reporting efficiency as a whole ($\beta = 0.472$). The predictive power of variables was 39.40 percent ($R^2 = 0.394$).

Keywords: Bookkeeping Procedure, Financial Reporting Efficiency, Business Accountants



ความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ของการแข่งขันทางธุรกิจมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องนับจากอดีตจนกระทั่งปัจจุบัน ทำให้การแข่งขันทางธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง (Bock, 2015; Marcus, 2015) ไม่มีวันที่จะหยุดการเปลี่ยนแปลงได้ เพราะธุรกิจจำนวนมากที่เข้าสู่ตลาดมีความมุ่งหวังคือความมั่งคั่ง (Wealth) ทำการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ สร้างแนวทางหรือกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนที่มุ่งไปสู่การสร้างยอดขายและบริการ ลดต้นทุน และการสร้างกำไรจากยอดขาย (Bianco *et al.*, 2014) รวมไปถึงการเปิดเสรีการค้า การลงทุน ที่มีการรวมกลุ่มกับประเทศสมาชิกอาเซียนรวมถึงประเทศไทย เพื่อจัดตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economics Community: AEC) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสถียรภาพความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ เมื่อการค้าระหว่างประเทศของโลกมีแนวโน้มการกีดกันทางการค้าที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้อาเซียนมีความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ ส่งผลดีต่อการมีเงินทุนไหลเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคแห่งนี้มากขึ้น ดังนั้นเมื่อประเทศไทยก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว ทำให้องค์กรธุรกิจต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินงานให้คล้อยตามบริบทในด้านต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงกล่าวได้ว่าเป็นความท้าทายสำหรับผู้บริหาร หรือผู้เป็นเจ้าของเงินทุน ที่ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลต่อศักยภาพการแข่งขันทางธุรกิจที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นนักบัญชีในฐานะผู้จัดทำบัญชีขององค์กรธุรกิจจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการของหลักการบัญชี โดยเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ระเบียบ นำมาวิเคราะห์ บันทึก จำแนก แล้วทำสรุปเป็นข้อมูลเชิงตัวเลข พร้อมนำเสนอต่อผู้บริหาร หรือผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ได้รับความทราบในรูปของรายงานทางการเงิน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การควบคุม การกำกับติดตาม และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป (สายฝน วิลัย, 2558 : 2-3)

กระบวนการจัดทำบัญชี (Bookkeeping Procedure) เริ่มต้นตั้งแต่การวิเคราะห์รายการค้าหรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ บันทึกรายการลงในสมุดรายวันทั่วไปผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป หายอดคงเหลือด้วยดินสอดำ แล้วนำยอดคงเหลือมาจัดทำเป็นงบทดลอง หากมีการปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาดก็จะดำเนินการในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องพร้อมจัดทำงบทดลอง หลังการปรับปรุง งบการเงิน ปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำงบทดลองหลังการปิดบัญชี เพื่อหายอดคงเหลือยกไปของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ และนำไปปิดบัญชีในปีบัญชีถัดไป เพื่อประมวลผลเป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานของกิจการ

ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ประกอบด้วย การจดบันทึก (Recording) การจัดหมวดหมู่ (Classifying) การสรุปผล (Summarizing) การวิเคราะห์และแปลความหมาย (Analysis and Interpreting) (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช โรจน์ครีเสถียร, 2552 : 3) เพื่อรับรู้การวัดมูลค่าแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในงบการเงินของการดำเนินงานในแต่ละปีของกิจการ หากข้อมูลที่จดบันทึกไม่มีหลักเกณฑ์หรือไม่ได้จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ย่อมส่งผลให้ข้อมูลนั้นไม่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการอย่างแท้จริง ทำให้ข้อมูลที่น่าไปใช้ไม่เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเท่าที่ควร รวมทั้งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ ในทางตรงกันข้าม หากนักบัญชี ผู้ซึ่งประกอบการวิชาชีพได้มีมาตรฐานกระบวนการจัดทำบัญชีให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดี จะทำให้ข้อมูลทางการเงินบัญชีและรายงานทางการเงินมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร, 2558 : 1-13)

ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Efficiency) เป็นรายงานทางการเงินที่ได้จากการรวบรวม จดบันทึก วิเคราะห์รายการ ประมวลผลและสรุปเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบตรงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการที่ผ่านมาว่า ประสบผลสำเร็จหรือไม่ มีผลประกอบการเป็นกำไรหรือขาดทุนจำนวนเท่าใด และฐานะทางการเงินในปัจจุบันเป็นอย่างไร ผู้บริหารกิจการจึงมีหน้าที่ในการรับผิดชอบควบคุมและดูแลให้มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ (Suryanto, 2016) และสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในกระบวนการวางแผนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในสถานการณ์จริงที่องค์กรหรือธุรกิจ (Williams, 2016) ให้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจการ ตลอดจนเป็นกลยุทธ์ในการทำงานเพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร (Kardan *et al.*, 2016) ประสิทธิภาพรายงานทางการเงินประกอบด้วย ด้านความเข้าใจได้ (Understandability) คือ การนำเสนอรายงานทางการเงินจะต้องสามารถทำให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจได้ง่าย และได้รับประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจ หากผู้ใช้รายงานทางการเงินมีความรู้พื้นฐานทางด้านธุรกิจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) คือ ประโยชน์ของข้อมูลในรายงานทางการเงินที่ผู้ใช้รายงานสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งข้อมูลต้องเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจ ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) เป็นคุณลักษณะของข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ ปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญและความลำเอียง ซึ่งเกิดจากการบันทึก การวัดมูลค่าที่มีความเที่ยงธรรม ความเป็นกลาง พร้อมทั้งจัดทำด้วยความระมัดระวัง มีเอกสารประกอบครบถ้วน และด้านการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ข้อมูลในรายงานทางการเงิน จะต้องให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงิน สามารถเปรียบเทียบเหตุการณ์เพื่อคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจ (ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร, 2558 : 16-18) ดังนั้น รายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพดังกล่าวข้างต้นจะเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย และการวางแผนงานทุกระดับ ให้เป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมและนำไปสู่การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า กระบวนการจัดทำบัญชีมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินหรือไม่อย่างไร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างกระบวนการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการเงินบัญชีอย่างเป็นระบบตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินอื่น ๆ เพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป



วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทดสอบผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชี บริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. นักบัญชีบริษัท (Business Accountants) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับการจดบันทึก การจัดหมวดหมู่ การสรุปผล และการวิเคราะห์และแปลความหมาย รวมถึงการจัดทำรายงานทางบัญชีของบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ พนักงานบัญชี หัวหน้างานบัญชี สมุห์บัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และผู้บริหารฝ่ายบัญชี ซึ่งทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานทางการเงิน ควบคุมและติดตามการทำงานด้านการบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้รายงานทางการเงิน เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการจัดทำบัญชี (Bookkeeping Procedure) หมายถึง ลำดับการบัญชีที่เริ่มต้นด้วยการจดบันทึกรายการค้าของกิจการ การจัดหมวดหมู่ และสรุปผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ โดยใช้หน่วยเงินตรา รวมถึงการวิเคราะห์และแปลความหมายจากข้อมูลทางการเงินเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการเงิน นั่นคือ งบการเงิน รายงานทางการเงิน และสามารถนำข้อมูลในรายงานทางการเงินนั้นไปใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจได้ ประกอบด้วย

2.1 การจดบันทึก (Recording) หมายถึง รายการค้าหรือเหตุการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในแต่ละวันจะถูกนำมาจดบันทึกลงในสมุดบัญชีขั้นต้น ซึ่งเรียกว่า “สมุดรายวัน”

2.2 การจัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้อาจบันทึกไว้ในสมุดรายวันมาทำการจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ในสมุดบัญชีขั้นปลาย ซึ่งเรียกว่า “สมุดบัญชีแยกประเภท”

2.3 การสรุปผล (Summarizing) หมายถึง ข้อมูลหลังจากที่ได้มีการจดบันทึกรายการค้าหรือเหตุการณ์ทางการเงินต่าง ๆ ในสมุดรายวัน รวมทั้งทำการจัดหมวดหมู่ในสมุดบัญชีแยกประเภทแล้วเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ โดยการสรุปผลของนักบัญชีบริษัท ซึ่งผลการสรุปจะถูกแสดงออกมาในรูปของงบการเงิน

2.4 การวิเคราะห์และแปลความหมาย (Analysis and Interpreting) หมายถึง ข้อมูลทางการเงินที่ได้รับจากการสรุปผลของนักบัญชีบริษัท ซึ่งขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนของการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ

3. ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Efficiency) หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ที่ผู้ทำบัญชีจัดทำขึ้น โดยใช้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้รายงานทางการเงินเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณสมบัติของรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

3.1 ความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึง การนำเสนอรายงานทางการเงินของบริษัทที่สามารถจะทำให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจได้ง่าย และได้รับประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจ หากผู้ใช้รายงานทางการเงินมีความรู้พื้นฐานทางด้านธุรกิจ

3.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง การนำเสนอรายงานทางการเงินของบริษัทที่จะต้องนำข้อมูลที่มีนัยสำคัญ มาเปิดเผยให้ผู้ใช้งายงานทางการเงินทราบอย่างเพียงพอและเหมาะสม

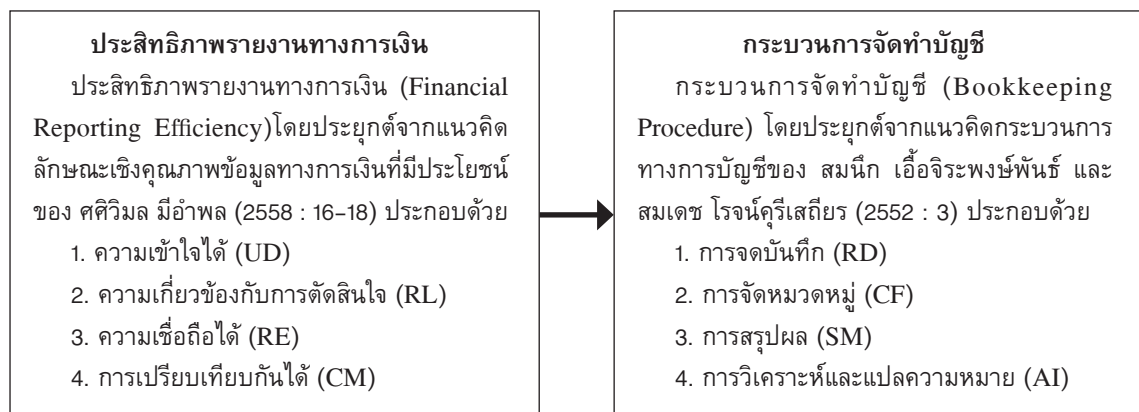
3.3 ความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง การบันทึก การวัดมูลค่า ที่ประกอบด้วย ความเที่ยงตรง ความเป็นกลาง ความระมัดระวัง และการมีเอกสารประกอบในการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

3.4 การเปรียบเทียบกับกันได้ (Comparability) หมายถึง รายงานทางการเงินของบริษัท ที่จะต้องมีการแสดงรายการเปรียบเทียบ เพื่อให้เห็นแนวโน้มการดำเนินงานของธุรกิจในแต่ละปี



กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย



สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจดบันทึก มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

สมมติฐานที่ 2: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

สมมติฐานที่ 3: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการสรุป มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

สมมติฐานที่ 4: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม



วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีบริษัทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,729 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, <http://www.dbd.go.th>, 2560) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (สุมินทร เป้าธรรม, 2558 : 61-62) การคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่น 95% และมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) สามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) จำแนกนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู บึงกาฬ หนองคาย ชัยภูมิ มุกดาหาร นครพนม สกลนคร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร และนครราชสีมา 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างนักบัญชีบริษัทตามสัดส่วน โดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชี ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำมากำหนดโครงสร้างแบบสอบถามตามประเด็น โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.86 และผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะปลายปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบเอกสารให้มีความเรียบร้อยก่อนนำส่งทางไปรษณีย์

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 355 คน โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาที่ให้ส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2560 จำนวน 355 ฉบับ ตามที่อยู่ของบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลับคืนยังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ภายใน 15 วัน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 145 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 40.85 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5. คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation กระบวนการจัดทำบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.586–0.773 และประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.503–0.856 และใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งกระบวนการจัดทำบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.813–0.855 และประสิทธิภาพรายงานทางการเงินแอลฟาอยู่ระหว่าง 0.827–0.846

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้สอบในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation และการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะตัวแปรคือการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อทดสอบผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการ TBP} = \beta_0 + \beta_1 \text{RD} + \beta_2 \text{CF} + \beta_3 \text{SM} + \beta_4 \text{AI} + \varepsilon \quad [1]$$

เมื่อ TBP	แทน	ประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
$\beta_1 \text{RD}$	แทน	กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดบันทึก
$\beta_2 \text{CF}$	แทน	กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่
$\beta_3 \text{SM}$	แทน	กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการสรุป
$\beta_4 \text{AI}$	แทน	กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย
ε	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน



ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการจัดทำบัญชีกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	TBP	RD	CF	SM	AI	VIF
$\bar{X}$	4.37	4.35	4.36	4.38	4.30	
S.D.	0.32	0.37	0.35	0.31	0.35	
TBP		0.479**	0.455**	0.417**	0.564**	
RD			0.396**	0.564**	0.488**	1.684
CF				0.560**	0.476**	1.299
SM					0.506**	1.676
AI						1.466

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.417-0.564 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบด้วยค่า VIF พบว่า ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.299-1.684 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

ตารางที่ 2 การทดสอบผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กระบวนการจัดทำบัญชี	ประสิทธิภาพรายงาน ทางการเงินโดยรวม (TBP)		β	t	p-value
	B	Std.Error			
ค่าคงที่ (a)	1.275	0.382		3.339	0.001**
ด้านการจดบันทึก (RD)	0.170	0.079	0.597	8.146	0.000**
ด้านการจัดหมวดหมู่ (CF)	0.133	0.071	0.528	6.886	0.000**
ด้านการสรุปผล (SM)	0.151	0.094	0.549	7.536	0.000**
ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย (AI)	0.362	0.077	0.472	4.689	0.000**
R = 0.628 R ² = 0.394 AdjR ² = 0.374 S.E.est = 0.250 F = 19.665 p = 0.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจดบันทึก (RD) ด้านการจัดหมวดหมู่ (CF) ด้านการสรุปผล (SM) ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย (AI) เป็นตัวแปรอิสระที่ร่วมกันทำนายตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (TBP) ได้ร้อยละ 37.40 ($F = 19.665$, $p < 0.01$) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณระหว่างประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (TBP) กับตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน มีค่าเท่ากับ 0.628 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.250 โดยตัวแปรกระบวนการจัดทำ ด้านการจดบันทึก (RD) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta_1 = 0.597$, $p < 0.01$) รองลงมาคือ ด้านการสรุปผล (SM) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta_3 = 0.549$, $p < 0.01$) ด้านการจัดหมวดหมู่ (CF) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta_2 = 0.528$, $p < 0.01$) ตามลำดับ และต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย (AI) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta_4 = 0.472$, $p < 0.01$) โดยตัวแปรอิสระทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 39.40 ($R^2 = 0.394$)



สรุป อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยสามารถนำเสนอการอภิปรายผลตามลำดับความสำคัญสูงสุด-ต่ำสุด ได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจดบันทึก มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.597$) อาจเนื่องมาจากงานบัญชีเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อน และมีความสำคัญต่อฝ่ายบริหาร สำหรับนำไปใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่มีความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ข้อมูลทางการเงินบัญชีที่ต้องปราศจากความผิดพลาด ซึ่งนักบัญชีต้องให้ความสำคัญกับการบันทึกรายการและเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นก่อนหลัง สามารถวัดค่าเป็นตัวเงินและบันทึกในรูปของหน่วยเงินตราที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และปราศจากความผิดพลาดที่จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Bishop, 2017) ได้ศึกษาพบว่า ข้อมูลทางการเงินบัญชีที่นำเสนอต้องมีความถูกต้องครบถ้วน ปราศจากความผิดพลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประภาศรี เหลือถนอม, 2557) ได้ศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจดบันทึก มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินด้านความเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วาสนา จันทะกุล, 2558) ได้ศึกษาพบว่า การปฏิบัติด้านการบันทึกบัญชีที่ดี ด้านการบันทึกบัญชี มีผลกระทบเชิงบวกกับความถูกต้องของรายงานทางการเงินด้านความมีอยู่จริง

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจดบันทึก มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมโดยรวม

2. กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการสรุปผล มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.549$) อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดทำบัญชีในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ และเป็นขั้นตอนที่ต้องสรุปรายการทั้งหมดแล้วนำเสนอในรูปแบบของรายงานทางการเงินที่เป็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานทางการเงินที่สำคัญ ปราศจากความผิดของข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Angeloni (2016) ได้ศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน จะต้องมีความครบถ้วนของรายงานทางการเงินที่ปราศจากข้อผิดพลาดอย่างเป็นสาระสำคัญ จึงกล่าวได้ว่า การสรุปผลและนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความครบถ้วนแล้ว ย่อมส่งผลต่อผู้ใช้ข้อมูลในการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kardan et al., 2016) ได้ศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้องเหมาะสม จะทำให้องค์กรธุรกิจสามารถประเมินความจริงหรือสถานการณ์จริงที่จะสนับสนุนการตัดสินใจในการปรับกลยุทธ์การทำงานที่นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ ดังนั้นรายงานทางการเงินที่สำคัญประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินที่แสดงรายละเอียดของนโยบายทางการเงินบัญชี ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น ข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อนสำหรับทุกรายการที่แสดงจำนวนเงินในงบการเงินงวดปัจจุบัน โดยข้อมูลเปรียบเทียบที่เป็นเชิงบรรยายหรือพรรณนาที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจและสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินท์ธิตา ถึงผิง (2555) ได้ศึกษาพบว่า การปฏิบัติทางการบัญชีเชิงมีอาชีพ ด้านการนำเสนอ

รายการ และการเปิดเผยข้อมูล มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการนำเสนอการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการสรุปผล มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมโดยรวม

3. กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.528$) อาจเนื่องมาจากการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เป็นประโยชน์ให้กับฝ่ายบริหาร และผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักบัญชีต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของการบัญชีอย่างเป็นระบบระเบียบตามผังบัญชีในหมวดต่างๆ คือ หมวดสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย พร้อมจัดให้มีชื่อและเลขที่บัญชีตามหมวดหมู่ด้วยความถูกต้อง พร้อมทั้งมีการจัดทำบัญชีแยกประเภทย่อยต่างๆ อาทิ แยกประเภทลูกหนี้รายตัว เจ้าหนี้รายตัว ทั้งนี้เพื่อให้ทราบข้อมูลได้อย่างละเอียด และมีความเพียงพอต่อการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาสามารถช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน และนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Spence & Seargeant (2015) ได้ศึกษาพบว่า รายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจทำให้สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือกลยุทธ์ในการทำงานเพื่อแก้ไขให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์กร และป้องกันความเสี่ยง จึงกล่าวได้ว่าการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลจากรายงานทางการเงินแสดงถึงสถานการณ์ทางการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการที่สรุปออกมาได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประภาศรี เหลือถนอม, 2557) ได้ศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมโดยรวม

4. กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ($\beta = 0.472$) เนื่องจากการปฏิบัติงานบัญชีนักบัญชีต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์การเงินด้วยอัตราส่วน เพื่อแสดงความสามารถในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร และจัดให้มีการนำเสนอรายงานทางการเงินนั้นโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และไม่ใช้ศัพท์ทางเทคนิคมากเกินไป เพื่ออำนวยความสะดวกทำความเข้าใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินบัญชี และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเงินบัญชีจะแสดงรายละเอียดและข้อมูลเชิงเปรียบเทียบอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เมฆากุล เกียรติกระจาย และคณะ (2550 : 4-11) กล่าวว่า คุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชีมีความสำคัญและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้รายงานทางการเงินอย่างมาก เพราะจะต้องใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการลงทุน และประกอบการตัดสินใจในอนาคต โดยคุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชีช่วยให้แนวทางและบรรทัดฐานสำหรับกิจการในการตัดสินใจเลือกวิธีการบัญชีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลทุกฝ่าย ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับ และข้อจำกัดของข้อมูลทางการเงินบัญชี ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหลายฝ่าย ทั้งผู้จัดทำ และผู้รายงานทางการเงิน และสามารถนำแนวคิดทางการเงินบัญชีไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทยา ทองศิริ (2552) ได้ศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินบัญชีที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การพยากรณ์หรือวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในอนาคตมีความแม่นยำถูกต้อง เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ซึ่งการวิเคราะห์และพยากรณ์ทางการเงิน จะส่งผลให้กิจการสามารถวางแผนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมาย สามารถลดความไม่แน่นอนต่างๆ ที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ประกาศรี เหลือถนอม (2557) ได้ศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4: กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวมโดยรวม



ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นักบัญชีบริษัท ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดบันทึก ให้เป็นระบบระเบียบ ตามมาตรฐานทางการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินที่มีความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือ เป็นไปตามมาตรฐาน

1.2 นักบัญชีบริษัท ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัดหมวดหมู่ที่เรียงลำดับตามชื่อบัญชีและเลขที่บัญชีอย่างเป็นระเบียบ เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้อง อันจะส่งผลต่อการมีรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 นักบัญชีบริษัท ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแปลความหมาย อาทิ มีการวิเคราะห์งบการเงินด้วยอัตราส่วน เพื่อวัดความสามารถในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร และนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถนำไปใช้ในการคาดคะเนแนวโน้มฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจรูปแบบอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่มีสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน และกฎหมายต่างกัน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างจากนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นในเขตภูมิภาคอื่นๆ หรือเป็นธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ ธุรกิจที่มีความจำเป็นต่อกระบวนการจัดทำบัญชีภายในองค์กรมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน เช่น ธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติตามกระบวนการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความตระหนักในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมถึงกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านบัญชีของธุรกิจต่างๆ

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยให้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสอบถามเชิงลึก หรือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ถูกต้อง และก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด



เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2560). *ฐานข้อมูลนักบัญชีบริษัท 2560*. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.dbd.go.th>
- นนทยา ทองศิริ. (2552). *ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการวางแผนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ประภาศรี เหลือถนอม. (2557). *ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- มินทร์ธิดา ถึงผ้ง. (2555). *ผลกระทบของการปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับอาชีพที่มีต่อประสิทธิภาพการนำเสนอรายงานทางการเงินของธุรกิจโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และคณะ. (2550). *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วาสนา จันทะกุล. (2558). *ผลกระทบของการปฏิบัติด้านการบันทึกบัญชีที่ดีที่มีต่อความถูกต้องของรายงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ศศิวิมล มีอำพล. (2558). *หลักการบัญชีขั้นต้น*. กรุงเทพฯ: อิมโพนิงเพรส.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และ สมเดช ไรจน์ศรีเสถียร. (2552). *การบัญชีขั้นต้น*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์.
- สายฝน วิลัย. (2558). *คุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- สุมินทร เป้าธรรม. (2558). *วิจัยทางการบัญชี*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุริย เมืองขุนรอง. (2541). *หลักการบัญชี 2*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Aker, D.A. Kumer and G.S. Day. (2001). *Marketing Research*. 7thed. New York: John Wiley & Sons.
- Angeloni, S. (2016). Cautiousness on convergence of accounting standards across countries. *Corporate Communications. An International Journal*, 21(2), 246-267.
- Bianco, P., and Sipp, D. (2014). Regulation: Sell help not hope. *Nature International weekly Journal*, 510(7505), 336-337.
- Bishop, W. A. (2017). Addressing The Challenge Of Strategic Alignment Faced By Small And Medium-Sized Entities During The Selection Of Accounting Software Packages. *The International Business & Economics Research Journal (Online)*: Littleton, 16(1), 31-54.
- Black, K. (2006). *Business Statistics For Contemporary Decision Making*. 4thed. USA: John Wiley & Sons.
- Bock, L. (2015). *Work rules: insights from inside Google that will transform how you live And lead*. London: Hodder & Stoughton.

- Cronbach, L., J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3thed. New York: Harper and Row.
- Kardan, B., Salehi, M., and Abdollahi, R. (2016). The relationship between the outside Financing and the quality of financial reporting: evidence from Iran. *Journal of Asia Business Studies: Bingley*, 10(1), 20–40.
- Spence, J., and Seargeant, D. (2015). Implementing a trustworthy cost-accounting model. *Healthcare Financial Management*, 69(3), 84–89.
- Suryanto, T. (2016). Audit Delay and Its Implication for Fraudulent Financial Reporting: A Study of Companies Listed in the Indonesian Stock Exchange. *European Research Studies Journal*, 19(1), 18–31.
- Willams, K., L. (2016). Finance and Economics Discussion Series Divisions of Research & Statistics and Monetary Affairs Federal Reserve Board. *Journal of Macroeconomics*, 47(A), 5–18.